

TAAS TIPPOOPER

Vaid veidi üle kuu on möödunud Dmitri Sostakovitši «Katerina Izmailova» esietendusest. RAT «Estonias» valmistutakse aga juba järgmise ooperi lavaletoomiseks. 11. detsembri õhtul on esmakordselt võimalik tutvuda Igor Stravinski «Elupõletaja

tähelelennuga». Tegu on veidi fantastika huvitavatest seoseäraliku seigaga: üksteise järel on valminud kaks XX sajandi tippooperi lavastust teatris, kus nüüdisooperi viljelemise traditsioonid pole siiani just esiplaanil olnud. Huvitav on sealjuures nende ooperite kõrvutamise võimalus, sest raske on leida meie sajandist kontrastsemaid teoseid kui «Katerina Izmailova» ja «Elupõletaja tähelelend». Esimene haarab meid eelkõige muusika mastaapide ja psühholoogilise tõepäraga, dramatismi ja kirgede jõuga. Teise puhul imetleme autori fantaasia sädelevust ja teatrimaagiati ooperilaval. Siin on kõik ebatavaline, alates reaalsuse ja

fantastika huvitavatest seostest tegevustikus ja lõpetades muusika paljuvärvilise kaleidoskoobiga, kus Stravinski enda helikeel ühineb XVIII sajandi numbrioooperi vormi ning Händeli, Rossini, Verdi ja Puccini stiilivõtetega.

Idee ooperi «Elupõletaja tähelelend» kirjutamiseks sai helilooja ühel näituselt, kus tutvus XVIII sajandi inglise graafiku William Hogarthi välisõigetega. Ühest gravüüride sarjast, kust pärineb ooperi pealkirigi, jäid W. H. Audeni ja Ch. Kallmani libretosse mõned pidepunktid, nagu peategelase ootamatu rikastumine päranduse tõttu, ta abielu vana ja inetu naisega, laostumine, varanduse riismete müük oksjonil ning surm hullumajas. Ooper esietendus 1951. aastal Veneetsias.

«Elupõletaja tähelelennu» toovad «Estonias» (ning ühtlasi esmakordselt Nõukogude Liidu) lavale Peeter Lälje ja Bodus Tõnismäe. Kunstnik on Lembit Roosa, koormeister Uno Järvela. Osalistena on kaastegevad Teo Maiste, Mati Palm (Trulove), Maarja Haamer, Mare Jõgeva, Helvi Raamat (Anne), Rostislav Gurjev, Ivo Kuusk, Tiit Tralla (Tom Rakewell), Voldemar Kuslap, Arvo Laid (Mike Shadow), Aino Külvand, Lia Laats (emand Goose), Liidia Panova, Eve Neem, Leili Tammel (Türgi Baaba) jt.

Lia Laats, Ivo Kuusk ja Voldemar Kuslap Stravinski ooperis «Elupõletaja tähelelend».

Gunnar Vaidla foto

? Pundus